

БРІК. ЧИ ЗБУДЕТЬСЯ ПРОРОЦТВО?

студент Шандиба О.С.

БРІК – стала аббревіатура від назви чотирьох країн: Бразилія, Росія, Індія і Китай. Вперше аббревіатура з'явилася в листопаді 2001 року в доповіді "Мріючи разом з Брікс" інвестиційної компанії "Голдман Сакс", присвяченій прогнозу стану світової економіки в середині ХХІ століття. У ній мовилося, що чотири країни виявляться найдинамічнішими економіками, при цьому Китай і Індія увійдуть до трійки глобальних лідерів за розміром ВВП, а Росія і Бразилія – в шестірку, пропустивши вперед себе тільки США і Японію. Також передбачено, що Китай і Індія будуть домінуючими глобальними постачальниками промислових товарів і послуг, тоді як Бразилія і Росія стануть домінуючими постачальниками сировини. На думку "Голдман Сакс", до 2050 року сумарно економіки цих чотирьох країн за розміром перевищать сумарний розмір економік найбагатших країн світу (Великої сімки).

Члени БРІК характеризуються як найбільш крупні країни, і розвиваються досить швидко, тоді як інші країни-лідери - повільніше, і ця тенденція не змінилася в період кризи. Вигідне положення забезпечене наявністю великої кількості важливих для світової економіки ресурсів:

Бразилія – багата сільськогосподарською продукцією;

Росія – найбільший в світі експортер мінеральних ресурсів;

Індія – дешеві інтелектуальні ресурси;

Китай – володар дешевих трудових ресурсів.

Висока чисельність населення країн обумовлює дешевизну праці в них і, відповідно високі темпи економічного зростання.

Поки це явно не організація і не союз. БРІК виник і почав своє існування як перелік мало пов'язаних один з одним найбільших економік, що швидко ростуть. 9 липня 2008 року пройшла перша коротка зустріч глав держав БРІК. На ній домовилися про проведення повномасштабного I саміту держав БРІК, який відбувся в Катеринбурзі, 16 червня 2009 року. Наступна зустріч планується в Бразилії в 2010 році.

Але що таке БРІК? Чи можна вважати цю четвірку держав природними союзниками? Країни знаходяться в непростих відносинах

один з одним. Між ними практично відсутня культурна, цивілізаційна та релігійна спільність. Дуже різні політичні системи, відрізняються і економічні моделі. Країни мають різну географію зовнішньополітичних пріоритетів. Тому, навіть необхідність чотиристоронньої співпраці не всім очевидна. Питань і сумнівів поки більше, ніж відповідей.

Проте звернемо увагу на елементи спільності в державах БРІК. Всі вони великі держави, знаходяться приблизно в одній ваговій категорії і мають схожі демографічні тенденції, динаміку темпів економічного росту, рівень освіти, і, головне, інтереси на світовій арені. Численні прогнозування розвитку світової економіки на наступні 20 років говорять про поширення сучасних технологій, приріст населення, в тому числі освіченого й в працездатному віці, відбудеться саме за рахунок цих країн, у той час як у США, Європі і Японії буде спостерігатися скорочення чисельності населення. Прискорення інновацій, посилення їх впливу на економічний розвиток перетворять Китай та Індію на лідерів науково-технічного розвитку у світі. Так як Бразилія і Росія разом логічно сформулюють постачальників Індії і Китаю, то стратегії реалізації інноваційного сценарію й ефективної зовнішньоекономічної діяльності приведуть до підвищення частки світового ВВП країн БРІК майже в півтора рази (щоправда в основному за рахунок випереджального росту економік Китаю та Індії). Потужний потенціал економічного росту країн БРІК обумовлює й жагучий інтерес світового бізнес-товариства щодо розширення сфери економічної діяльності саме в цих країнах, основним мотивом чого являється одержання доступу до нових споживачів і обслуговування вже існуючих. Зрушення економічної активності в Азію буде сприяти формуванню нових форм економічних альянсів і торговельних протиріч. Таким чином, у БРІК є потенціал сформувати сильний економічний блок.

У їх столицях розуміють, що формат БРІК дає додатковий шанс стати впливовими глобальними гравцями. У всіх непрості відносини із Заходом бо очевидно, що зростання впливу чотирьох країн може йти тільки за рахунок скорочення його впливу.

Чи стане БРІК реальною організацією? Не факт. Але одне очевидне: якщо не прикласти до цього зусиль, БРІК залишиться віртуальною реальністю.

Науковий керівник: проф. Ілляшенко С.М.